

Programa del congreso

Sesión

SP 3: Sesión Póster 3

Hora: Jueves, 06/07/2023: 10:30 - 11:30

Ponencias

USO DE LA GAMIFICACIÓN COMO HERRAMIENTA DE APRENDIZAJE EN EL ÁMBITO UNIVERSITARIO

Raül Vernet¹, Rafael Llorens¹, Melinda González², Helena Roig¹

¹EUIT, Espanya; ²UIC, Espanya

Sesiones gamificadas como estrategia docente de aprendizaje a estudiantes de 1º curso del Grado de Enfermería de la EUIT (Terrassa) dentro de una asignatura. Se utilizaron 4 aplicaciones lúdicas, tanto individuales como grupales. Al finalizar las sesiones, los estudiantes respondieron un cuestionario valorando la satisfacción, la percepción vivida y su impacto en el aprendizaje de la asignatura. Los resultados mostraron un alto nivel de aceptación, de motivación y una mejora del aprendizaje.

Disseny i avaluació d'una pràctica de laboratori sobre vacunes vegetals contra el virus SARS-CoV-2: Activitat de biologia molecular a la Universitat amb estudiants d'educació secundària en el marc del Projecte IlerCOVID

Anna Solé Llussa, Alba Mitjavila, Andrea Saba-Mayoral, Sofia Sánchez, Teresa Capell, Manel Ibañez

Universitat de Lleida, Espanya

Hem desenvolupat una activitat de biologia molecular basat en l'aprenentatge de la indagació científica i per conèixer com les vacunes ofereixen immunitat contra el virus SAR-CoV-2. El taller es va dur a terme en el marc del *Projecte IlerCOVID* als laboratoris de la Universitat de Lleida amb un total de 129 alumnes de secundària (1r i 2n Bat). Després de realitzar qüestionaris abans i després de l'activitat, concloem que els estudiants van millorar els seus coneixements sobre biologia molecular.

Análisis comparativo de buenas prácticas en la organización, seguimiento y evaluación del Trabajo Fin de Grado: Mirada nacional e internacional en el ámbito de la Ingeniería

Amaia Rodríguez Rementería, Aitana González Cárdenas, Verónica Moreno Oliver, Patricia Santos Rogríguez

Universitat Pompeu Fabra, Espanya

Este trabajo recoge resultados del análisis comparativo realizado sobre la organización, seguimiento y evaluación de los Trabajos Fin de Grado en estudios de Ingeniería en el ámbito nacional e internacional. Se han utilizado guías específicas para dicho análisis que han permitido poner en valor buenas prácticas. El análisis se ha centrado en elementos como el número de créditos, la composición del tribunal, la información pública y el feedback tanto del tutor/a como del tribunal.

Cassos concatenats al grau de Nutrició Humana i Dietètica de la Universitat de Barcelona. Un exemple: fetge gras no alcohòlic

Concepció Amat, Maria Emília Juan, Lluïsa Miró, Anna Pérez-Bosque, Mireia Urpí-Sardà, María Fernanda Zerón-Rugiero, Maria Izquierdo-Pulido, M. Antonia Lizarraga

Universitat de Barcelona, Espanya

Presentem el disseny i implementació de casos concatenats treballats en tres assignatures del grau de Nutrició Humana i Dietètica de la UB, seguint la progressió del nivell competencial dels estudiants. Es treballen els continguts, habilitats i competències fins al desenvolupament d'un cas centrat en la malaltia del fetge gras no alcohòlic. Els estudiants valoren positivament l'experiència i consideren que els ajuda a assolir els resultats d'aprenentatge millor que amb les classes magistrals.

LA CREATIVITAT MUSICAL A LES ESCOLES DE CATALUNYA: SOM CREATIUS?. Una aproximació a l'ús de pràctiques musicals creatives a les aules de Catalunya

Mercè Carrera Peruga, Lluís Solé Salas

Universitat de Vic- UNiversitat Central de Catalunya, Espanya

La creativitat en l'àmbit educatiu es postula com a valor a promoure i fomentar. La música ofereix un escenari per al seu desenvolupament. El projecte FORMMUS pretén identificar l'estat general de l'educació musical a les escoles de Catalunya. Presentem els resultats en referència a pràctiques creatives. Aquests indiquen poca o nul·la presència a les aules. S'analitzen possibles causes i es presenten algunes possibles vies de solució.

Aproximación comprensiva a la calidad docente en la universidad: un estudio desde el discurso del profesorado de Derecho

Felipe González-Catalán

Universitat de Barcelona - Pontificia Universidad Católica de Valparaíso, España

Con la ley 21.091 de aseguramiento de calidad de la educación superior, se ha enfatizado en fortalecimiento de la docencia. Así, las universidades han generado sistemas para valorar el quehacer del profesorado. Dado esto, la calidad juega un rol fundamental, por su complejidad y multidimensionalidad. A través de este estudio se busca comprender cómo los docentes del grado de derecho se representan la calidad de la docencia. Esto mediante un estudio de caso de carácter explicativo.

Un Programa de Formación como docente del profesorado universitario CTS. Los Ciclos de Mejora en el Aula

Gabriela Delord, Antonio Pérez-Robles, Ángel Villarejo-Ramos, Rafael Porlán

Universidad Sevilla, España

Se presenta el Programa de Formación Docente de la Universidad de X, basado en Ciclos de Mejora en el Aula y orientado hacia el aprendizaje activo del estudiante. Se describen los problemas docentes que se abordan en los Ciclos (contenidos, metodología y evaluación) y la estrategia

consistente en diseñar, aplicar y evaluar experiencias de aula. Se describe el itinerario formativo del Programa, con 3 niveles (iniciación, consolidación e investigación), y los principios que lo fundamentan

Requisitos de entrada y perfil docente de las formaciones de inducción en la universidad

Sara Buils, Lucía Sánchez-Tarazaga, Francesc M. Esteve-Mon

Universitat Jaume I, Espanya

Para mejorar el desarrollo profesional de los docentes universitarios, parece relevante conocer las condiciones de participación en los programas formativos. En este trabajo se identifican las características descriptivas de las formaciones de inducción a la docencia universitaria. Se ha utilizado una metodología exploratoria-descriptiva mediante un análisis documental y de contenido. Los resultados ilustran las condiciones de acceso y se ofrecen recomendaciones del diseño formativo.

Implementació a l'aula del projecte BOSC i sostenibilitat

Lorena Mulero-Jiménez, Jordi Cunill, M. Dolors Grau

Universitat Politècnica de Catalunya, Espanya

S'analitzarà la singularitat del curs de formació per al professorat "Implementació a l'aula del Projecte Bosc i sostenibilitat" (110 inscrits en les tres edicions). El professorat assistent té un paper de co-creació, co-implementació i co-avaluació, que resulta clau per a l'implementació del projecte, que té per objectiu donar a conèixer els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), prenent com a fil conductor els serveis ecosistèmics del bosc.

ChemLab-ON: ver y aprender

Junkal Gutierrez, Arrate Santaolalla, Agnieszka Tercjak, Gorka Gallastegui

Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), España

Desde la premisa errónea «las prácticas comienzan al entrar en el laboratorio» formulada por el alumnado de primer curso de la asignatura obligatoria Fundamentos Químicos de la Ingeniería, impartida en diversos Grados en Ingeniería Industrial, este trabajo pretende crear contenido audiovisual propio como recurso útil y atractivo que sirva para motivar el imprescindible estudio pre-laboratorio, logrando la transferencia deseada entre la teoría y la práctica.

Histologia de teixits i organografia mitjançant l'ús del microscopi virtual

Gemma Manich Raventós, Mireia Recasens Torné, Valentín Martín Pérez, Bernardo Castellano López, Berta González de Mingo

Universitat Autònoma de Barcelona, Espanya

A la Unitat d'Histologia Mèdica (UAB) hem desenvolupat un microscopi virtual amb preparacions histològiques digitalitzades. El microscopi virtual ha permès treballar la identificació d'estructures i teixits en un context de semipresencialitat. S'han elaborat guions de pràctiques i un web amb enllaços digitals de les preparacions. Per avaluar el funcionament de l'eina, s'ha enquestat als alumnes. Els resultats mostren una preferència per l'ús del microscopi digital enfront del microscopi òptic.

E-HEALTH TRAINING II: INTEGRACIÓN DE UNA HERRAMIENTA DIGITAL PARA EL RAZONAMIENTO CLÍNICO A TRAVÉS DE LA FICCIÓN INTERACTIVA AUTOGENERADA DENTRO DE LA EDUCACIÓN SUPERIOR EN EL ÁMBITO DE LA FISIOTERAPIA

David Barranco i Reixachs, Jordi Martínez Soldevila, Helena Fernández Lago, Maria Masbernat Almenara, Cristina Bravo Navarro, Aimar Orio Sallent, Santiago Crucci Vazquez, Oriol Martínez Navarro, Francesc Josep Rubí Carnacea

Universitat de Lleida, Espanya

Los casos clínicos interactivos autogenerados son una herramienta importante en el aprendizaje de fisioterapia. Se realizó un estudio quasi-experimental para evaluar la efectividad de estos casos clínicos y su factibilidad en el grado de fisioterapia, comparándolos con casos clínicos interactivos tradicionales. Los resultados demostraron una mejora de la autoeficacia, usabilidad y adquisición de competencias.

Clasificación Internacional de Funcionamiento, Discapacidad y Salud en Estudios de Posgrado en Logopedia: diseño disciplinar

Stela Maris Aguiar Lemos, Graziela Nunes Alfenas Fernandes

Universidade Federal de Minas Gerais, Brasil

El modelo biopsicosocial incorpora la multidimensionalidad y la multidireccionalidad como ejes centrales para el abordaje de las condiciones de salud y debe ordenar el cuidado y la asistencia, y debe estar presente en la educación y formación de los profesionales de la salud. Este es un relato de experiencia de diseño e implementación de disciplinas sobre la clasificación internacional de funcionamiento, discapacidad y salud en el contexto de la Logopedia en una universidad pública brasileña.

Experiencia de evaluación basada en la certeza: calibración de estudiantes. Primera exploración multidisciplinar y multinivel.

Ana Remesal¹, María José Corral¹, Judit Domínguez¹, Tomas Macsotay², Iria SanMiguel¹, Ernesto Suárez²

¹Universidad Barcelona, Espanya; ²Universidad Pompeu Fabra, España

Presentamos un estudio exploratorio en contexto multidisciplinar y multinivel, donde se aplicó en seis diferentes cursos un mismo plan de apoyo al aprendizaje autorregulado, consistente en un sistema de tests autoevaluativos con sistema CBM, feedback automático, únicamente con función diagnóstica y formativa. Más de 1000 estudiantes respondieron acerca de su calibración al inicio y al final del curso. Se presentan los resultados de diferencias entre áreas disciplinares, grado y máster.

Avaluació de la competència d'aprenentatge autònom al Grau de Psicologia de la UdG

Francesc Sidera Caballero, Pilar Albertín Carbó, Beatriz Caparrós Caparrós, Mònica Cunill Olivas, Mònica González Carrasco, Sara Malo Cerrato, Marc Pérez Burriel, Isabel Pérez Guerra, Marta Sadurní Brugué, Esperança Villar Hoz

Universitat de Girona, Espanya

Es presenta un treball que té com a objectiu principal avaluar la competència d'aprenentatge autònom en els estudiants del Grau en Psicologia de la Universitat de Girona. Aquesta avaluació pretén ser un primer pas per detectar les necessitats de l'estudiantat del grau, i així poder proveir-los d'eines que els permetin desenvolupar aquelles competències de l'aprenentatge autònom que els són més necessàries.

Projecte Brúixola: transició del batxillerat a la UAB

Roser Pericon, Gabriel Chancel, Mireia Hernández

Universitat Autònoma de Barcelona, Espanya

El **Projecte Brúixola, de tutories entre iguals**, es desenvolupa a través d'una activitat d'assessorament de l'alumnat preuniversitari duta a terme per estudiants universitaris de manera presencial i telemàtica. L'objectiu general es crear una relació de confiança, de proximitat i de coresponsabilitat entre els estudiants tutors i els tutelats per tal de facilitar l'autonomia i l'autoconfiança dels alumnes de batxillerat en la presa de decisions sobre els futurs estudis universitaris.

La entrada en la universidad: Acción tutorial para estudiantes de nuevo ingreso

Elizabeth Gilboy Rubio, Maria Jayme Zaro

Universitat de Barcelona, Espanya

La transició entre la ensenyança secundària i la universitària suposa un important canvi en la vida de los estudiants. La acció tutorial deviene un mecanisme clau per oferir informació i favorecer la adaptació de éstos a su nueva realidad académica. En el marco del Pla d'Acció tutorial del Grau de Psicologia se han implementado una serie de acciones que tienen como objetivo principal facilitar la adaptación del estudiante, así como acompañarlo en su primer curso universitario.

Entornos de transición bachillerato-universidad. Transición hacia y a lo largo del primer curso universitario mediante estrategias de aprendizaje colaborativo autónomo y guiado

Maria Mercedes Gracenea

Universitat de Barcelona, Espanya

Las dificultades de la transición bachillerato-universidad son ignoradas en el diseño las asignaturas del primer curso. El desconocimiento de los compañeros, que dificulta la participación en clase, y del nivel de esfuerzo que la asignatura requiere son problemas paliados mediante la confección de cuestionarios con aportaciones de los estudiantes, consensuadas en pequeños grupos y supervisadas por el profesor, y su edición en el campus como material de trabajo. Los resultados son alentadores.

CUPRA Gamified Car, aprenentatge basat en reptes al Centre de la Imatge i Tecnologia Multimèdia (CITM-UPC)

David Sánchez Carreras, Pedro Omedas Morera, David Font Moragas, Noemí Blanch de la Cueva, Carles Sora-Domenjó, Marta Fernández Ruiz, Sofia Seinfeld Tarafa, Eva Villegas Portero

Centre de la Imatge i la Tecnologia Multimèdia - Universitat Politècnica de Catalunya

El projecte **CUPRA Gamified Car** es dissenya com a laboratori d'innovació universitat-empresa, estructurat en dues fases: optativitat intergrau i projecte de transferència.

En el projecte hi participen estudiantat d'últim any, professorat i professionals de la indústria.

L'objectiu és situar l'estudiantat en l'àmbit de l'automoció com a context no-propi, amb la metodologia d'aprenentatge basat en reptes, per innovar, dissenyar i prototipar continguts digitals en col·laboració amb SEAT-CUPRA.

Tiempo para respirar: bienestar emocional de los investigadores en formación de los programas de doctorado de la UB

Juan Antonio Amador Campos¹, Maria Feliu Torruella¹, Maribel Però Cebollero¹, Cristina Cañete Masse¹, Adolfo José Jarne Esparcia¹, Alba Pérez González^{1,2}, Xavier Maria Triadó Ivern¹, Joan Guàrdia Olmos¹

¹UB, Espanya; ²UOC, Espanya

En los últimos años ha aumentado el número de estudiantes universitarios con síntomas de ansiedad y depresión. Este aumento es especialmente notable en los estudiantes de doctorado. Un total de 1.265 estudiantes de doctorado de la UB fueron evaluados en diferentes variables relacionadas con los estudios de doctorado, satisfacción con la vida, salud y bienestar emocional, síntomas de ansiedad y depresión, rendimiento académico y tutoría y supervisión. Se presentan los resultados de este estudio.

El elemento del talento. Desglosando las dimensiones competenciales.

Maria carne Riera¹, Yolanda Blasco¹, Frederic Marimon², Marta Mas²

¹Universitat de Barcelona, Espanya; ²Universitat Internacional de Catalunya, Espanya

Este estudio trata de identificar las principales áreas competenciales en las que agrupar las habilidades que el mercado laboral considera esenciales desarrollar. Los primeros resultados de la investigación arrojan evidencia de que las empresas buscan personas capaces de desarrollar el trabajo con una buena planificación y sabiendo gestionar la relación con las personas que están en su entorno. Esto redefiniría el conjunto de las *soft skills* que sería necesario reafirmar en la universidad.

Passaport a la professió: programa d'orientació com a exemple de cooperació dins i fora de la universitat

Anna Lluch, Marta Ferrer, Sergi Martínez, Àngels Ibáñez, Montse Naranjo, Sara Sintes

UNIVERSITAT DE BARCELONA, Espanya

Des del 2012, la Universitat de Barcelona desenvolupa el programa d'orientació durant els estudis de grau, Passaport a la Professió, impulsat per l'equip d'orientació del Servei d'Atenció a l'Estudiant i adaptat a cada grau per caps d'estudi i coordinadors del Pla d'Acció Tutorial. També hi participen altres serveis i iniciatives de dins i fora de la universitat. La valoració d'aquests 10 anys mostra necessitats i propostes de millora.

Les Pràctiques en Empresa a Geologia. Podem unir recerca, divulgació, docència i innovació docent en l'aprenentatge universitari?

Elisabet Playà¹, Cristina Gaya², Juan Diego Martín Martín¹, Enrique Gómez-Rivas¹, Anna Travé¹, Irene Cantarero¹, Vinyet Baqués¹, David Gómez-Gras²

¹Facultat de Ciències de la Terra, Universitat de Barcelona, Espanya; ²Facultat de Ciències, Universitat Autònoma de Catalunya, Espanya

Es mostra la tipologia de Pràctiques en Empresa o Pràcticum amb caràcter interuniversitari entre diferents graus de Geologia de la Universitat de Barcelona (UB) i Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Es presenta un cas d'implementació (curs 2021-22). L'aprenentatge de l'alumnat inclou: recerca, divulgació científica i innovació docent. El model s'allunya de les clàssiques pràctiques en empreses. La nota final de l'alumne que ha cursat aquestes pràctiques ha estat de Matricula d'Honor.

